

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOMELJ, NOVO MESTO IN TREBNJE

Leto I. — Stev. 18.

NOVO MESTO, 24. junija 1950

Izhaja tedensko

Naloge žena v izgradnji socializma so velike

Razpisane so volitve v odbore Anti-fašistične fronte žena, ter bi naj bile od 1. junija do 15. julija. V našem okraju so bile že sektorske konference v Šent Jerneju, Beli cerkvi, Škocjanu, Šmarjeti, Mirni peči, Straži, Dol. Toplicah, Dvoru, Sela Hinje, Žužemberku, Brusnicah, Stopičah, Novem mestu, Novem mestu okolici in Uršnih selih. Na vseh teh konferencah so se žene temeljito pogovorile, vendar pa bi bilo potrebno, da se še in še pogovarjamo in pišemo o teh volitvah.

Dobro je znano, da je v mnogih vasi edino le Fronta žena izvrševala dela, ki bi jih morale izvrševati prav vse množične organizacije. In prav zato je potrebno, da tudi drugje nastopi Fronta žena za dosego prav tistega, kar nam še tako zelo manjka.

V tednu matere in otroka je bilo nešteto pametnih sklepov in zamisli, ki jih bo treba tekom letošnjega leta spraviti v življenje. In kdo naj bi bil tisti, ki bo to izvršil? Prav gotovo edino le Fronta žena. Ali ni potrebno, da bi zadruha v Orehoviči ali pa kjer koli dobila otroško zabavišče ali igrišče, ali ni potrebno, da se v Novem mestu še bolje uredi za otroke zaposlenih mater, ali bi ne bilo prav, da se prav v vsaki vasi, kjer je šola, osnuje mlečna kuhinja itd. Pomisliti je treba tudi na zimo, ko ne bo več toliko poljskega dela, ko bo žena nekoliko bolj prosta, da se v teh mesecih osnuje gospodinjstva ali šivalska ali kaka druga šola in da začno žene v teh dolgih zimskih mesecih študirati našo preteklost in svetlo prihodnost?

Vse to se bo lahko uredilo le tedaj, če bomo imeli na vasi in na krajevnih

odborih dobre odbore AFŽ in v njih žene, ki bodo stremele za čim boljšo izgradnjo naše žene in za čim boljšo izvedbo sklepov, sklenjenih na sestankih v času tedna matere in otroka.

IN KAKO BOMO TO STORILE?

Najprej bomo sklicale na vasi sestanek vseh žena. Na njem se bomo najprej pogovorile o vsem, kar je treba na vasi, kaj bomo vse storile, da bomo čim prej izboljšale življenjske prilike nam samim, posebno pa še našim otrokom. Ko bomo videle vse te potrebe, bomo pa izlahka našle v vasi žene, za katere smo si v svesti, da ne bodo mirovale prej, preden ne izvrše vsega, kar so na sestanku uvidele za nujno. Prav od tega kakšen bo odbor, zavisi vse nadaljnje delo AFŽ odbora. Nikakor ne bomo izpuštile iz kandidatne liste tistih žena,

ki so predane državi in novi gospodarski stvarnosti. Vse karkoli je bilo do sedaj le kot številka v odboru, ne bomo sedaj več predlagale v izvolitev. Pazile pa bomo na to, da ne bodo izpadle tiste, ki bi še vedno rade sodelovale z najrazličnejšimi pametnimi nasveti, pa so žal zelo zaposlene s svojim strokovnim delom.

Same, jasno, ne bomo delale, pomagale nam bodo vse množične organizacije, zato se bomo na nje najtesneje navezale in skupno gradile lepšo in srečnejšo bodočnost našemu mlademu rodu.

Tovarišice! Te volitve so izraz naše volje, da izgradimo socializem tudi na vasi, zato se na nje dobro pripravimo. Kakršen bo naš odbor, tako bo naše delo in tako bo naše zadovoljstvo, ob presoji naših uspehov v delu za izgradnjo novega sveta in novega življenja.

Deviza: 54 frontovcev maršalu Titu 5222 kubikov

Prve brigade, ki so v začetku maja odšle na delo v gozdove Kočevskega Roga, so po izpolnjeni obljubi zapustile torišče svojega dela in se vrnile domov. Med njimi je tudi II. Novomeška frontna brigada, ki so ji dali frontovci naslov »Brigada padlega partizana«.

Na Kraguljevem vrhu, v neposredni bližini sedeža našega političnega in vojaškega vodstva med Narodno osvobodilno borbo, leži 5222 kubičnih metrov

porušenih hoj. Slečene se zračijo in sončijo v pričakovanju, da zapuste slavni Rog in da s svojim življenjem podare za socializem se borečemu ljudstvu prepotrebne tovarne.

5222 kubičnih metrov podrlih in izdelanih hoj je bilo sprejeto od stroge in pravične komisije brez vsakega odbitka zaradi kakovosti izdelave. S tem sprejemom tako odlično izdelanih hoj se je naša — II. Novomeška frontna brigada postavila pred brigade iz novomeškega, krškega, črnomeljskega in trebanjskega okraja. Razen naše, ni niti ena sama brigada odšla domov brez odbitka. Mi smo imeli le 3% pregovora zaradi previsokih panjev in še teh 3% je opravičeno visokih. Tistemu, ki niso poznane roške kraške skale, jame in divjina, bo težko razumeti, s kakšno muko smo prišli včasih do živega stoletnim hojam. Z eno nogo v jami, z drugo nekje na skali, je na primer Branko Matkovič, komandir tretje skupine, iskal srce trmoglavki, ki je dala tudi po šestnajst kubikov. Značilna je hudomušna pripomba inženirja, ki je sprejemal les od naše brigade: »Če vas bomo kaznovali, vas bomo zaradi prenizko spodžaganih panjev!«

Naša brigada je bila ob sami ustanovitvi — to je bilo 3. maja — podobna bohnemu novorojenčku. Tovariši, ki so naši brigadi dali življenje, so bili z nami nekam površni. Dovolili so na primer komandantu in komisarju III. Novomeške frontne brigade z Jelenice, da po svoji mili volji zbirata frontovce. Jasno je, da sta ta dva — Golob in Vrančičev Bogdan — zbrala fizično najmočnejše in že od lanskega leta iz-

kušene gozdne frontovce. Henigmanov Drago iz Dolenjskih Toplic, ki je bil določen za našega komandirja, je pa čakal na Kraguljevem vrhu in sprejemal v svojo brigado fizično najslabše frontovce. Tudi to je zanimivo: v ostalih brigadah na Rogu je bilo največ kmečkih ljudi ali pa gozdnih delavcev. Pri nas je bilo pa največ frontovcev iz pisarn, obrtnikov in le malo iz vasi, ki so vajeni težkega fizičnega dela. Ne zaradi kakšnega opravičila, še daleč od tega, ker smo dali vse od sebe, ampak zato, da se drugo leto nekaj podobnega ne ponovi, bomo tudi tole zapisali: frontne brigade je treba poslati na torišče dela kompletne, tako kot je to bilo na Jelenici, tako kot so to napravili iz krškega okraja, ne pa tako, kakor je bilo pri nas, da so prihajali v brigado od 3. maja pa do 30. maja, ko je prišla frontovka Bračika Tončka iz Družinske vasi poslednja v brigado.

Če je pa do tega težko priti zaradi objektivnih težav, ki jih imamo danes vsepovsod, potem naj odgovorni ljudje pošiljajo brigadam vsaj kompletne skupine, če že ni mogoče postaviti cele brigade.

Zaradi opisanega je III. Novomeška frontna brigada, kateri mi frontovci II. Novomeške brigade prav nič ne zavidamo zaradi republiške prehodne zastave in imena »udarniška«, kar si je upravičeno priborila, — odšla iz gozdov skoraj deset dni pred nami. Naših 5222 kubičnih metrov, v celem Rogu kvalitetno najlepše porušenih in izdelanih hoj, je najlepši dokaz naši visoki politični zavesti in dokaz naše zvestobe maršalu Titu in z njim Komunistični partiji Jugoslavije.

Plan naše brigade, ki je zaradi nepopolnega števila frontovcev bil znižan na 5222 kubikov, ima svojo posebno povest. Zanj so se tolkli fizično slabi ljudje. Namesto da bi dnevno normo izpolnjevali v osmih urah, so odhajali zjutraj ob štirih ali treh in se vračali z dela v trdi noči. »Od vida do vida« — kakor pravi naš ljudski izrek — je pela sekira in žaga svojo vsakodnevno pesem po prostorni kočevski hosti. Znojne kaplje, ki so padale z obrazov in čel naših frontovcev, je upila trda roška zemlja, trdi in grčam podobni žulji nam krase roke, in obljuba, katero smo poslali maršalu Titu za rojstni dan, je bila tudi častno izpolnjena. Še več: presežena za več kubikov.

Tudi naši brigadi ni prizaneslo dezerterstvo. Nekaj ljudi je zapustilo brigado. Težko nam je bilo, ko smo ugotavljali pri nekaterih, da je naše zaupanje vanje neopravičeno. Bolelo nas je to, ni pa nam vzelo volje do dela. Še bolj smo pljunili v roke in njihovo sramotno dejanje zbrisali z naše brigade. Če naj bo koga sram, naj bo sram uhajalce! Ne vem, ali bodo imeli pogum nam pogledati v oči, ko se bomo srečali.

Plan je bil izpolnjen v nedeljo 11. junija. V tem pomembnem dnevu so nas

Razstava lokalnega gospodarstva

NOVO MESTO - 1.-10. julija 1950 v osnovni šoli

SPORED:

V nedeljo, 1. julija ob 11. uri dopoldne otvoritev

Zborovanja v sindikalnem domu:

V ponedeljek, 3. julija zborovanje vseh lokalnih podjetij državnega, združnega in privatnega sektorja
V petek, 7. julija zborovanje vseh novatorjev, racionalizatorjev in udarnikov novomeškega okraja

Kulturno-prosvetne prireditve:

1. julija zabavni večer (gledališče SKUD »Dušan Jereb«)
2. julija koncert (orkester SKUD »Dušan Jereb«)
3. julija koncert vojaške godbe
4. julija koncert (pevski zbor SKUD »Dušan Jereb«)
5. julija Folklorni večer
6. julija zabavni večer (gledališče SKUD »Dušan Jereb«)

7. julija koncert (orkester SKUD »Dušan Jereb«)

8. julija zabavni večer (gledališče SKUD »Dušan Jereb«)

9. julija pevski koncert (pevski zbor SKUD »Dušan Jereb«)

Vse prireditve na zabavnem prostoru ob 21. uri

Izleti:

2. julija Gospodična — bolnica v Penderjevki — zadruga Orehoviča; odhod ob 6. uri zjutraj

9. julija Trška gora; odhod ob 9. uri dopoldne

10. julija ob 11. uri dopoldne zaključek razstave s podelitvijo nagrad in diplom

Na razstavi bo tudi zabavni prostor
Vstopnina: 20 din za ogled razstave, 20 din za zabavni prostor.

